

Юлія Кондратенко,
студентка 1 курсу ОС магістр
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **В.В. Крижко,**
к.пед.н., професор (БДПУ)

УПРАВЛІНСЬКІ ІМПЕРАТИВИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Навчання дітей з особливими потребами – одна з актуальних і дискусійних проблем сучасної освіти. «Нова українська школа» має бути школою для всіх; навчальні заклади будь-якого рівня повинні забезпечувати успішну соціалізацію дітей з особливостями розвитку, в суспільстві має бути створено адаптивне соціальне середовище. А це, у свою чергу, вимагає нового підходу до управління навчальним закладом. Саме зазначені вище аргументи та актуальність проблеми зумовили вибір **теми** нашого **дослідження** «Управлінські імперативи інклюзивної освіти».

Об'єкт дослідження – інклюзивна освіта у закладах загальної середньої освіти. **Предмет дослідження** – сучасні імперативи управління процесом реалізації інклюзивної освіти.

Мета дослідження полягає у вивченні та визначенні пріоритетних імперативів управлінської діяльності щодо впровадження інклюзивної освіти у закладах загальної середньої освіти.

Під час написання роботи застосовувались такі **методи** дослідження, як дослідження літературних джерел, метод аналізу та синтезу опрацьованої інформації, розробка власних висновків.

Сутність дослідження. Ідея інклюзії, яка останніми роками активно реалізується в освітньому просторі України, полягає в наданні права на рівний доступ до отримання освітніх послуг. Однак, одним із чинників уповільнення процесів відкриття інклюзивних класів є неусвідомленість керівниками цінності інклюзивної освіти та їх неготовність забезпечувати соціально-педагогічні умови навчання. Саме тому нами у ході дослідження було виокремлено декілька основних управлінських імперативів інклюзивної освіти:

1. Суспільство соціальної турбулентності як гарант розвитку особистості. Освіта охоплює найбільш важливий період формування людської особистості – первинну та вторинну соціалізацію результатом якої є соціальний імунітет. Академік В.П.Горбулін означив цю ситуацію поняттям «соціальної турбулентності». Тому керівникам треба розробити такі шляхи соціального управління, які забезпечили б орієнтацію учнів в освітньо-інформаційній галузі, у формуванні власної траєкторії та соціального зростання.

2. Гуманний характер освітнього середовища України. Відповідно ст. 53 Конституції України кожен має право на освіту. Вона визнає право на освіту за кожною людиною, незалежно від її статі, ... стану здоров'я та інших обставин. У зв'язку з тим, що в основу процесу формування інклюзивного освітнього середовища покладено принцип, який передбачає доступність освіти в плані її пристосування до різних потреб усіх дітей, керівникам треба звернути увагу не на тому, щоб

протиставити дві освітні системи (масову і спеціальну), а на ліквідації між ними межі та використати сильні сторони кожної [1, С. 23].

3. Гарантування особистісного розвитку дитини для держави майбутнього. Згідно зі ст. 23 Конституції України кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості. Тому первинна соціалізація особистості повинна відбуватися відповідно до потреб її та суспільства. Згідно з цим одним з пріоритетних напрямків управлінської діяльності повинно бути створення усіх необхідних умов для реалізації даної потреби.

4. Створення соціальної та педагогічної інфраструктури для забезпечення інклюзії. Важливим етапом реалізації інклюзивної освіти є створення керівником ситуації соціальної терпимості до дітей з особливими потребами та законодавче унормування цього явища. Визначальним у Новій українській школі є поняття додаткової підтримки (ресурсів), які охоплюють людські та фінансові ресурси. З-поміж них велике значення має співвідношення кількості дітей до кількості педагогів; наявність асистента вчителя та інших фахівців; навчальних програм для педагогів, спрямованих на їхню підготовку до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

5. Використання технологій «м'якої сили» в управлінні інклюзією в освіті. Ненасильницька мобілізація організаційних зусиль та компетентностей педагогічних кадрів на запровадженні інклюзії в освітньому процесі – безпосередній шлях до успішного функціонування закладу освіти. Одним із провідних принципів інклюзії є добровільність – усі учасники навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного освітнього середовища навчаються і взаємодіють один з одним добровільно та на засадах взаємодопомоги.

Отже, в основу процесу формування інклюзивного освітнього середовища покладено принцип, який виключає будь-яку дискримінацію, передбачає доступність освіти в плані її пристосування до різних потреб усіх дітей. Інклюзивні школи мають враховувати різноманітні потреби своїх учнів шляхом узгодження різних видів навчання, а також забезпечення якісної освіти для всіх шляхом запровадження організаційних заходів, розробки стратегії викладання, використання ресурсів і партнерських зв'язків зі своїми громадами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Малишевська І. Інклюзивне освітнє середовище / І.Малишевська // Особлива дитина:навчання і виховання. – 2016. – № 3. – С. 19-26.